



SIKKERHETSDATABLAD

Timberex Timberguard Bankiray



AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator

Produktnavn : Timberex Timberguard Bankiray
Produktbeskrivelse : Oljeaktig væske.
Type produkt : Væske.
UFI : HGWU-Y5PC-099S-TXNU

1.2 Relevante, identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen, og ikke-anbefalt bruk

Identifisert bruk	
Bruksområder for forbrukere Industrielt bruk Profesjonell bruk	
Bruk frarådet	Årsak
Ingen identifisert.	-

1.3 Detaljer om leverandøren på sikkerhetsdatabladet

Rust-Oleum Europe - Martin Mathys NV, Kolenbergstraat 23, B-3545 Zelem, Belgia
Telefonnr.: +32 (0) 13 460 200
Faks nr.: +32 (0) 13 460 201

e-mail adresse til person ansvarlig for dette SDS databladet : rpmeurohas@rustoleum.eu

1.4 Nødtelefonnummer

: +47 22 59 13 00

Leverandør

Telefonnummer : +44 (0) 207 858 1228
Åpningstider : 24 / 7

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av bestanddeler eller blanding

Produktdefinisjon : Blanding

Klassifisering i henhold til Forskrift (EC) 1272/2008 [CLP/GHS]

Skin Sens. 1, H317
Aquatic Chronic 3, H412

Produktet er klassifisert som farlig ifølge forskrift (EU) 1272/2008 med endringer.

Se kapittel 16 for fullstendig tekst i H-setningene overfor.

Se avsnitt 11 for mer informasjon om helseeffekter og symptomer.

2.2 Etikettelementer

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

Farepiktogrammer



Signalord

: Advarsel

Redegjørelser om fare

: Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Redegjørelser om forholdsregler

Generelt

: P102 - Oppbevares utilgjengelig for barn.
P103 - Les etiketten før bruk.
P101 - Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.

Forebygging

: P273 - Unngå utslipp til miljøet.
P280 - Bruk vernehansker:
- nitrilgummi hansker

Respons

: P302 - VED HUDKONTAKT:
P352 - Vask med mye såpe og vann.
P333 - Ved hudirritasjon eller utslett:
P313 - Søk legehjelp.

Lagring

: Ikke anvendelig.

Avhending

: P501 - Disponer innholdet og emballasje i henhold til lokale, regionale, nasjonale og internasjonale forskrifter.

Farlige ingredienser

: Bis (1,2,2,6,6-pentametyl-4-piperidyl) sebakat og metyl 1,2,2,6,6-pentametyl-4-piperidylsebacat

Tilleggs-elementer på etiketter

: Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

Vaskemidler -

Produktforskriften.

Vedlegg VI:

Vaskemiddelforordningen -

Vedlegg VII A

: Ikke anvendelig.

Tillegg XVII –

Restriksjoner på

produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer, blandinger og artikler

: Ikke anvendelig.

Spesielle emballasjekrav

Beholderne må forsynes med barnesikker lukking

: Ikke anvendelig.

Følbar advarselmerking om fare

: Ikke anvendelig.

2.3 Andre farer

Produktet oppfyller kriteriene for PBT eller vPvB i henhold til Forordning (EU) nr. 1907/2006, Tillegg XIII

: Denne blandingen inneholder ikke stoffer som er vurdert å være en PBT eller en vPvB.

Andre farer som ikke fører til klassifisering

: Ikke kjent.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler**3.2 Blandinger** : Blanding

Navn på produkt/ bestanddel	Identifikatorer	%	Klassifisering Forskrift (EU) nr. 1272/2008 [CLP]	Type
hydrokarboner, C11-C14, n-/ iso-/ syklo-alkaner, < 2% aromater	REACH #: 01-2119456620-43 EU: 926-141-6 Innhold: 649-422-00-2	≥25 - ≤50	Asp. Tox. 1, H304 EUH066	[1] [2]
hydrokarboner, C10-C13, n-/ iso-/ syklo-alkaner, < 2% aromater	REACH #: 01-2119457273-39 EU: 918-481-9 Innhold: 649-327-00-6	≥10 - ≤25	Asp. Tox. 1, H304 EUH066	[1] [2]
nafta (petroleum), hydrogenbehandlet tung	REACH #: 01-2119457273-39 EU: 265-150-3 CAS: 64742-48-9 Innhold: 649-327-00-6	≤5	Asp. Tox. 1, H304 EUH066	[1]
hydrokarboner, C14-C18, n-/ iso-/ syklo-alkaner, < 2% aromater	REACH #: 01-2119457736-27 EU: 927-632-8 CAS: 64742-47-8 Innhold: 649-422-00-2	≤3	Asp. Tox. 1, H304 EUH066	[1] [2]
Bis (1,2,2,6,6-pentametyl- 4-piperidyl) sebakat	REACH #: 01-2119491304-40 EU: 255-437-1 CAS: 41556-26-7	≤1	Skin Sens. 1A, H317 Aquatic Acute 1, H400 (M=1) Aquatic Chronic 1, H410 (M=1)	[1]
metyl 1,2,2,6,6-pentametyl- 4-piperidylsebacat	EU: 280-060-4 CAS: 82919-37-7	≤0,3	Skin Sens. 1A, H317 Aquatic Acute 1, H400 (M=1) Aquatic Chronic 1, H410 (M=1)	[1]
2-ethylhexanoic acid, zirconium salt	REACH #: 01-2119979088-21 EU: 245-018-1 CAS: 22464-99-9	≤0,3	Repr. 2, H361fd (Fruktbarhet og Ufødt barn)	[1] [2]
			Se kapittel 16 for fullstendig tekst i H-setningene overfor.	

I følge produsentens nåværende kunnskap, og for anvendbare konsentrasjoner, finnes det ingen bestanddeler i tillegg i produktet som er klassifisert som helse- eller miljøskadelig, og som skulle kreve rapportering i dette avsnittet eller er PBTs eller vPvBs, eller har blitt tildelt en administrativ norm og derfor skulle kreve rapportering i dette avsnittet.

Type

[1] Stoff klassifisert med en helse - eller miljøfare

[2] Stoff med en yrkeshygienisk grenseverdi

[3] Stoffet oppfyller kriteriene for PBT ifølge forskriften (EC) nr. 1907/2006, tillegg XIII

[4] Stoffet oppfyller kriteriene for vPvB ifølge forskriften (EC) nr. 1907/2006, tillegg XIII

[5] Stoffer med tilsvarende bekymringsgrad

[6] Tilleggsopplysninger på grunn av selskapets retningslinjer

Administrativ/Administrative norm/normer er, hvis tilgjengelig, oppført i punkt 8.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak**4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak****Generelt**

: I alle tvilstilfeller og ved vedvarende symptomer skal lege kontaktes. Ikke gi en bevisstløs person noe gjennom munnen. Bevisstløse personer plasseres i stabilt sideleie mens lege kontaktes.

Øyekontakt

: Se etter og ta ut eventuelle kontaktlinser. Skyll øynene omgående med rennende vann i minst 10 minutter, mens øyelokkene holdes åpne, og kontakt lege.

Innånding

: Flytt til frisk luft. Hold personen varm og i ro. Hvis den tilskadekomne ikke puster, puster uregelmessig eller det oppstår åndedrettsstans, må det gis kunstig åndedrett eller utdannet personell kan gi oksygen.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

- Hudkontakt** : Fjern forurensede klær og sko. Vask huden grundig med såpe og vann eller bruk et anerkjent hudrensingsprodukt. Løsemidler eller tynnere må IKKE brukes.
- Svelging** : Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten. Hold personen varm og i ro. IKKE framkall brekning.
- Vern av førstehjelpspersonell** : Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Det kan være farlig for førstehjelpere å bruke munn-mot-munn-metoden. Vask tilsølte klær grundig med vann før de tas av, eller bruk hansker.

4.2 De viktigste symptomene og effektene, både akutte og forsinkede

Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen. Blandingene er blitt vurdert ved den konvensjonelle metoden i CLP-forordning (EF) nr. 1272/2008, og er deretter klassifisert for sine toksikologiske egenskaper. Se Avsnitt 2 og 3 for detaljer.

Eksponering for konsentrasjoner av løsemiddeldamp som overstiger administrativ norm, kan gi helseplager som irriterte slimhinner og luftveier samt skade på nyrer, lever og sentralnervesystem. Symptomer og tegn er hodepine, svimmelhet, tretthet, muskelsvekkelse, døsighet, og i ekstreme tilfeller bevisstløshet.

Løsemidler kan gi noen av de ovennevnte virkninger ved absorpsjon gjennom huden. Gjentatt eller langvarig hudkontakt kan forårsake at det naturlige fettlaget fjernes fra huden og resultere i ikke-allergisk kontaktallergi og absorpsjon gjennom huden.

Sprut av væsken i øynene kan skape irritasjon og midlertidig skade.

Svelging kan forårsake kvalme, diaré og oppkast.

Der det er kjent, tar dette i betraktning kjente og øyeblikkelige effekter, i tillegg til kroniske effekter av komponenter ved kortsiktig og langsiktig eksponering ved inntaks-, innåndings- og hudeksponering og kontakt med øyne.

Inneholder Bis (1,2,2,6,6-pentametyl-4-piperidyl) sebakat, metyl 1,2,2,6,6-pentametyl-4-piperidylsebacat. Kan gi en allergisk reaksjon.

Overeksponeringstegn/-symptomer

- Øyekontakt** : Ingen spesifikke data.
- Innånding** : Ingen spesifikke data.
- Hudkontakt** : Alvorlige symptomer kan omfatte følgende:
irritasjon
rødhet
tørrhet
sprekker
- Svelging** : Ingen spesifikke data.

4.3 Indikasjon av enhver øyeblikkelig medisinsk hjelp og spesialbehandling som er nødvendig

- Merknader til lege** : Ved inhalering av nedbrytningsprodukter i en brann kan symptomene bli forsinket. Den berørte personen kan ha behov for medisinsk overvåking i 48 timer.
- Spesifikke behandlinger** : Ingen spesiell behandling.

Se Opplysninger om helsefare (avsnitt 11)

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1 Slokkemidler

- Egnede brannslukkingsmidler** : Anbefales: alkoholbestandig skum, CO₂, pulver, vannspray.
- Uegnete brannslukkingsmidler** : Ikke bruk vannstråle.

5.2 Spesielle farer forbundet med stoffet eller blandingen

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

- Farer på grunn av stoffet eller blandingen** : Under brann eller ved oppvarming vil det oppstå en trykkøkning, og beholderen kan revne. Dette materialet er skadelig for vannlevende organismer, med langvarig effekt. Slukkevann kontaminert med dette stoffet må samles opp og hindres i å slippe ut i vannløp, avløp eller kloakk.
- Farlige termiske nedbrytingsprodukter** : Nedbrytingsproduktene kan omfatte følgende materialer:
karbondioksid
karbonmonoksid
nitrogenoksider
metalloksid/oksider
- 5.3 Råd for brannmenn**
- Spesielle beskyttelses tiltak for brannmenn** : Isoler straks stedet ved å fjerne alle personer i nærheten av uhellet hvis brann har oppstått. Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring.
- Særlig verneutstyr for brannslukningsmannskaper** : Brannslukningspersonell skal bruke egnet verneutstyr og selvforsynt åndedrettsvern (SCBA) med full ansiktsmaske, som brukes i modus for positivt trykk. Brannmannsklær (inkludert hjelmer, verne støvler og hansker) i samsvar med europeisk standard EN 469, vil gi grunnleggende beskyttelsesnivå mot kjemikalieuhell.
- Tilleggsopplysninger** : Ingen uvanlige farer ved brann.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1 Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

- For ikke-nødpersonell** : Det skal ikke iverksettes tiltak som medfører personfare, eller av personer uten tilstrekkelig opplæring. Evakuer omkringliggende områder. Ikke la unødvendig og ubeskyttet personale komme inn. Ikke berør eller gå gjennom utsølt materiale. Unngå å innånde damp eller tåke. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Bruk egnet åndedrettsvern ved utilstrekkelig ventilasjon. Bruk egnet personlig verneutstyr.
- For nødpersonell** : Hvis det er påkrevet med spesialklær for å håndtere utslippet, må det tas hensyn til alle opplysningene i avsnitt 8 om egnete og ikke-egnete materialer. Se også opplysningene i "For ikke-nødpersonell".

6.2 Forholdsregler for vern av miljø

- : Unngå spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk. Send informasjon til relevante myndigheter dersom produktet har forårsaket miljøforurensning (kloakk, vannsystemer, jord eller luft). Vannforurensende materiale. Kan være skadelig for miljøet hvis det slippes ut i større kvanta.

6.3 Metoder og materialer for begrensnig og opprensning

- Lite utslipp** : Stopp lekkasje hvis dette kan gjøres uten risiko. Flytt beholderne fra utslippsområdet. Fortynn med vann og ta opp med mopp hvis vannløslig. Alternativt, eller hvis uløslig i vann, absorber med et inert tørt materiale og plasser i en hensiktsmessig avfallsbeholder. Må deponeres via et firma/underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall.
- Stort utslipp** : Stopp lekkasje hvis dette kan gjøres uten risiko. Flytt beholderne fra utslippsområdet. Møt utslippet i medvind. Unngå lekkasje til kloakksystem, vannløp, kjellere eller trange rom. Søl skal spyles ned i et system for behandling av spillvann, eller følg denne fremgangsmåten. Begrens og samle spill med ikke brennbare absorberende materialer, f.eks. sand, jord, vermikulitt eller kiselgur, og plasser i beholder for deponering i henhold til lokale bestemmelser. Må deponeres via et firma/underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall. Forurenset oppsamlingsmateriale kan være like miljøskadelig som selve utslippet.

6.4 Referanse til andre avsnitt

- : Se avsnitt 1 for nødkontaktinformasjon.
Se avsnitt 8 for opplysninger om egnet personlig verneutstyr.
Se avsnitt 13 for flere opplysninger om avfallshåndtering.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning.

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

- : Unngå at det dannes brannfarlige eller eksplosjonsfarlige konsentrasjoner av damp i luften, og unngå dampkonsentrasjoner som overstiger grenseverdier for yrkeseksponering.
- Produktet skal videre bare brukes i områder hvor all bruk av åpen flamme og andre antennelseskilder unngås. Elektrisk utstyr skal beskyttes i tilstrekkelig grad.
- Blandinger kan lades elektrostatisk. Bruk alltid jordledning ved overføring fra én beholder til en annen.
- Operatører skal bruke antistatisk fottøy og tøy, og gulv skal være ledende.
- Må holdes borte fra varme, gnister og ild. Gnistdannende verktøy må ikke brukes.
- Unngå kontakt med huden og øynene. Unngå innånding av støv, partikler, spray eller tåke som oppstår fra bruken av denne blandingen. Unngå innånding av pussestøv.
- Det må ikke spises, drikkes eller røykes i områder der dette materialet håndteres, oppbevares og bearbeides.
- Bruk egnet personlig verneutstyr (se avsnitt 8.).
- Tøm aldri ved bruk av trykk. Dette er ikke en trykkbeholder.
- Skal bare oppbevares i beholdere av samme materiale som den originale.
- Følg regelverk for helse og sikkerhet på arbeidsplassen.
- Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag.

7.2 Forhold for sikker lagring, inkludert ev. uforenlighet

Oppbevares i henhold til lokale bestemmelser.

Merknader om delt oppbevaring

Holdes adskilt fra: oksiderende virkestoffer, kraftige alkali, kraftige syrer.

Ytterligere informasjon om oppbevaringsforholdene

Følg forholdsreglene på etiketten. Oppbevares på et tørt, kjølig og godt ventilert sted. Må holdes borte fra varme og direkte sollys. Holdes vekk fra antennelseskilder. Ingen røyking. Unngå uautorisert tilgang. Åpnede beholdere må lukkes forsvarlig og oppbevares stående for å unngå lekkasje.

7.3 Spesifikk sluttbruk

Anbefalinger : Ikke kjent.

Løsninger spesifikke for industrisektoren : Ikke kjent.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

Listen over identifiserte bruksområder i avsnitt 1 bør sjekkes for eventuell bruksspesifikk informasjon i eksponeringsscenarioet(ene).

8.1 Kontrollparametere**Administrative normer**

Navn på produkt/bestanddel	Grenseverdier for eksponering
hydrokarboner, C11-C14, n-/ iso-/ syklo-alkaner, < 2% aromater	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 3/2009). AN: 275 mg/m ³ , ((som dekaner og andre høyere alifatiske hydrokarboner)) 8 timer. Form: Damp
hydrokarboner, C10-C13, n-/ iso-/ syklo-alkaner, < 2% aromater	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 3/2009). AN: 500 mg/m ³ , (som ekstraksjonsbensin (uspesifisert) (100 ppm)) 8 timer. Form: Damp
hydrokarboner, C14-C18, n-/ iso-/ syklo-alkaner, < 2% aromater	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 12/2011). Gjennomsnittsverdier: 1 mg/m ³ 8 timer. Form: mineralolje-partikler Gjennomsnittsverdier: 50 mg/m ³ 8 timer. Form: damp
2-ethylhexanoic acid, zirconium salt	FOR-2011-12-06-1358 (Norge, 7/2016). Gjennomsnittsverdier: 5 mg/m ³ , (beregnet som Zr) 8 timer.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

Anbefalt overvåkningstiltak : Om dette produktet inneholder komponenter med yrkeshygieniske grenseverdier, kan personlig overvåkning, atmosfæreovervåkning, overvåkning av arbeidsstedet eller biologisk overvåkning for å fastlå effektiviteten på avtrekk eller andre vernetiltak eller og/eller behovet for bruk av personlig åndedrettsvern være nødvendig. Sjekk overvåkingsstandardene, slik som følgende: Europeisk standard NS-EN 689 (Arbeidsplassluft - Veiledning for vurdering av eksponering for kjemiske stoffer ved innånding og målestrategi for sammenligning med grenseverdier) Europeisk standard NS-EN 14042 (Arbeidsplassluft - Veiledning for anvendelse og bruk av prosedyrer for bedømmelse av kjemiske og biologiske agens) Europeisk standard NS-EN 482 (Arbeidsplassluft - Generelle krav til utførelse av måling av kjemiske midler) Det kreves også at det vises til nasjonale rettleddningsdokumenter for bestemmelse av farlige stoffer.

DNEL-er/DMEL-er

Ingen DNEL-er/DMEL-er tilgjengelige.

PNEC-er

Ingen PNEC-er tilgjengelige.

8.2 Eksponeringskontroll

Egnede konstruksjonstiltak : Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Der det er praktisk mulig skal dette oppnås ved bruk av lokal avtrekksventilasjon og generelt godt avzug. Hvis dette ikke er tilstrekkelig til å holde konsentrasjoner av partikler og løsemiddeldamp under administrativ norm, må det brukes egnede åndedrettsvern.

Individuelle vernetiltak

Hygieniske tiltak

: Vask hender, underarmer og ansikt grundig etter å ha håndtert kjemiske produkter, før inntak av mat, røyking og toalettbesøk samt ved avsluttet arbeidsperiode. Det bør brukes egnede teknikker ved fjerning av klær som kan være tilsølt. Tilsølte arbeidsklær må ikke fjernes fra arbeidsplassen. Vask forurensede klær før de tas i bruk igjen. Sørg for at øyeskyllestasjoner og sikkerhetsdusjer er i nærheten av arbeidsstedet.

Øye-/ansiktsvern

: Det skal benyttes vernebriller i samsvar med godkjente standarder når risikovurdering indikerer at dette er nødvendig for å unngå eksponering for væskesprut, damp, gass eller støv. Hvis kontakt er mulig, skal følgende verneutstyr brukes, hvis det ikke vurderes at en høyere grad av verneutstyr er nødvendig: vernebriller med sideskjermer. Anbefales: Bruk vernebriller. (EN 166)

Hudvern

Håndvern

Det finnes ingen hanskematerialer eller kombinasjon av materialer som vil gi ubegrenset beskyttelse til noe som helst individuelt kjemikalie eller kombinasjon av kjemikalier.

Gjennomtrengingstiden må være lengre enn slutten av brukstiden for produktet.

Anvisningene og informasjonen som gis av hanskeprodusenten, når det gjelder bruk, oppbevaring, vedlikehold og utskifting må følges.

Hanskene skal skiftes ut jevnlig, og hvis de viser tegn til skade på hanskematerialet.

Se alltid til at hanskene er frie for defekter og at de oppbevares og brukes på korrekt måte.

Ytelsen eller effektiviteten for hansken kan reduseres ved fysisk/kjemisk skade og dårlig vedlikehold.

Beskyttelseskremer kan gi beskyttelse for utsatte hudpartier, men bør imidlertid ikke påføres etter at huden er eksponert for preparatet.

Hansker

: Ved forlenget eller gjentatt håndtering skal det brukes følgende hansketyper:

Kan brukes: 4 - 8 timer (gjennombruddstid): nitrilgummi (0.5mm)

Anbefalingen angående hvilke typer hansker som skal brukes, er basert på informasjon fra følgende kilde:

EN 374

Brukeren må kontrollere at det endelige valget av hansketyper for håndtering av produktet, er den mest passende og tar hensyn til de bestemte bruksforhold som eksisterer, som krevd i påbudet om egenvurdering av risiko.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

- Kroppsvern** : Personlig verneutstyr skal velges i samsvar med oppgaven som utføres og farene forbundet med denne, og skal være godkjent av en spesialist før dette produktet håndteres. Anbefales: Overaller som er knappet igjen i halsen og ved håndleddene. (EN 467)
- Annet hudvern** : Egnert fottøy og eventuelt tilleggsvern for huden skal velges basert på oppgaven som skal utføres og de risikoene som er involvert, og må godkjennes av en spesialist før dette produktet håndteres.
- Åndedrettsvern** : Basert på potensial fare og risk for eksponering, velge en respirator som oppfyller den gjeldene sertifiseringsstandard. Gassmasker må brukes i henhold til et åndedrettsvern program, for å sikre riktig montering, opplæring og andre viktige sider ved bruk. Anbefales: I situasjoner hvor det kan oppstå tåke eller sprut, skal det brukes egnert, godkjent åndedrettsvern. (som filter A) (EN 140)
- Begrensning og overvåking av miljøeksponeringen** : Utslipp fra ventilasjon eller prosessutstyr bør kontrolleres for å sikre at de er i samsvar med kravene i gjeldende miljølovgivning. I enkelte tilfeller er det nødvendig å anvende gasskrubbere, filtre eller konstruksjonsendringer i prosessutstyret for å redusere utslippene til akseptable nivåer.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper**9.1 Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**Utseende

- Fysisk tilstand** : Væske.
- Farge** : Rødbrun.
- Lukt** : Svak
- Luktterskel** : Ikke kjent.
- pH** : Ikke anvendelig.
- Smeltepunkt/frysepunkt** : Ikke kjent.
- Utgangskokepunkt og -kokeområde** : >250°C
- Flammepunkt** : Closed cup (CC): >63°C
- Fordamping** : Ikke kjent.
- Antennelighet (fast stoff, gass)** : Antennelig i nærvær av av følgende stoffer eller betingelser: åpen flamme, gnister eller statiske utladninger og varme. Ved bruk kan brennbare damper/eksplosive damp-luft-blandinger dannes. Ved oppvarming, kan brennbare damper utikles.
- Øvre/nedre brennbarhets- eller eksplosjonsgrenser** : Nedre: 0,9%
Øvre: 8%
- Damptrykk** : 0,071 kPa [romtemperatur]
- Damp tetthet** : >1 [Luft = 1]
- Relativ tetthet** : 0,9
- Løselighet(er)** : Uløselig i følgende materialer: kaldt vann og varmt vann.
- Fordelingskoeffisient oktanol/ vann** : Ikke kjent.
- Selvantennelsestemperatur** : >250°C
- Dekomponeringstemperatur** : Ikke kjent.
- Viskositet** : Kinematisk (40°C): >0,205 cm²/s
- Eksplisjons egenskaper** : Ikke kjent.
- Oksidasjons egenskaper** : Ikke kjent.

9.2 Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

Ingen tilleggsinformasjon.

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

- 10.1 Reaktivitet** : Det finnes ingen bestemte testdata på reaktivitet tilgjengelig for dette produktet eller bestanddelene.
- 10.2 Kjemisk stabilitet** : Stabilt under anbefalte vilkår for oppbevaring og håndtering (se Avsnitt 7).
- 10.3 Mulighet for skadelige reaksjoner** : Ved lagring og bruk under normale forhold vil det ikke oppstå farlige reaksjoner.
- 10.4 Forhold som skal unngås** : Kan danne skadelige nedbrytningsprodukter hvis det utsettes for høye temperaturer.
- 10.5 Uforenlige stoffer** : Oppbevares adskilt fra følgende materialer for å unngå kraftige eksotermiske reaksjoner: oksiderende virkestoffer, kraftige alkali, kraftige syrer.
- 10.6 Farlige nedbrytningsprodukter** : Det bør ikke dannes farlige nedbrytningsprodukter ved normale lagrings- og bruksforhold. Ved brann kan det utvikles giftige gasser, blant annet CO og CO₂, og røyk.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger**11.1 Informasjon om toksikologiske effekter**Akutt toksisitet

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Dose	Eksposering
hydrokarboner, C11-C14, n- / iso- / syklo-alkaner, < 2% aromater	LD50 Hud	Kanin	>5000 mg/kg	-
hydrokarboner, C10-C13, n- / iso- / syklo-alkaner, < 2% aromater	LD50 Oral	Rotte	>6312 mg/kg	-
	LC50 Innånding Damp	Rotte	5000 mg/m ³	4 timer
nafta (petroleum), hydrogenbehandlet tung	LD50 Hud	Kanin	>5000 mg/kg	-
	LD50 Oral	Rotte	>5000 mg/kg	-
hydrokarboner, C14-C18, n- / iso- / syklo-alkaner, < 2% aromater	LC50 Innånding Damp	Rotte	8500 mg/m ³	4 timer
	LC50 Innånding Støv og tåke	Rotte	3900 mg/m ³	4 timer
Bis (1,2,2,6,6-pentametyl-4-piperidyl) sebakat	LD50 Hud	Rotte	>2000 mg/kg	-
metyl 1,2,2,6,6-pentametyl-4-piperidylsebacat	LD50 Oral	Rotte	>2000 mg/kg	-
	LD50 Hud	Rotte	>2000 mg/kg	-
2-ethylhexanoic acid, zirconium salt	LD50 Oral	Rotte	>2000 mg/kg	-
	LD50 Hud	Kanin	>5 g/kg	-
	LD50 Oral	Rotte	>5 g/kg	-

Konklusjon/oppsummering: Basert på tilgjengelige data er ikke klassifiseringskriteriene oppfylt.

Estimater over akutt toksisitet

Ikke kjent.

Irritasjon/korrosjon

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Poeng	Eksponering	Observasjon
hydrokarboner, C11-C14, n- / iso-/ syklo-alkaner, < 2% aromater	Øyne - Hornhinneopasitet	Kanin	1	-	-
Bis (1,2,2,6,6-pentametyl- 4-piperidyl) sebakat	Hud - Ødem i øyets bindehinne	Kanin	0	-	-
metyl 1,2,2,6,6-pentametyl- 4-piperidylsebacat	Hud - Ødem i øyets bindehinne	Kanin	0	-	-

Konklusjon/oppsummering

- Hud** : Basert på tilgjengelige data er ikke klassifiseringskriteriene oppfylt.
Øyne : Basert på tilgjengelige data er ikke klassifiseringskriteriene oppfylt.
Respiratorisk : Basert på tilgjengelige data er ikke klassifiseringskriteriene oppfylt.

Overfølsomhet

Navn på produkt/ bestanddel	Eksponeringsvei	Arter	Resultat
hydrokarboner, C11-C14, n- / iso-/ syklo-alkaner, < 2% aromater	hud	Kanin	Ikke allergifremkallende
Bis (1,2,2,6,6-pentametyl- 4-piperidyl) sebakat	hud	Marsvin	Irritasjonsfremmende
metyl 1,2,2,6,6-pentametyl- 4-piperidylsebacat	hud	Marsvin	Irritasjonsfremmende

Konklusjon/oppsummering

- Hud** : Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
Respiratorisk : Basert på tilgjengelige data er ikke klassifiseringskriteriene oppfylt.

Mutasjonsfremmende karakter

Navn på produkt/ bestanddel	Test	Eksperiment	Resultat
hydrokarboner, C11-C14, n- / iso-/ syklo-alkaner, < 2% aromater	OECD 471	Eksperiment: In vivo Felt: Bakterier	Negativ
Bis (1,2,2,6,6-pentametyl- 4-piperidyl) sebakat	OECD 471	Eksperiment: In vitro Felt: Bakterier	Negativ
metyl 1,2,2,6,6-pentametyl- 4-piperidylsebacat	OECD 471	Eksperiment: In vitro Felt: Bakterier	Negativ

Konklusjon/oppsummering : Basert på tilgjengelige data er ikke klassifiseringskriteriene oppfylt.

Kreftfremkallende egenskap

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Dose	Eksponering
hydrokarboner, C11-C14, n- / iso-/ syklo-alkaner, < 2% aromater	Negativ - Oral - TD	Rotte	-	-

Konklusjon/oppsummering : Basert på tilgjengelige data er ikke klassifiseringskriteriene oppfylt.

Reproduktiv giftighet

Navn på produkt/ bestanddel	Toksisitet for gravide	Fertilitet	Utviklingstoksin	Arter	Dose	Eksponering
hydrokarboner, C11-C14, n- / iso-/ syklo-alkaner, < 2% aromater	-	Negativ	Negativ	Rotte	Oral	-

Konklusjon/oppsummering : Basert på tilgjengelige data er ikke klassifiseringskriteriene oppfylt.

Fosterskadelige egenskaper

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

Konklusjon/oppsummering : Basert på tilgjengelige data er ikke klassifiseringskriteriene oppfylt.

Toksisitet for angitt målorgan (enkelteksponering)

Ikke kjent.

Toksisitet for angitt målorgan (gjentatt eksponering)

Ikke kjent.

Fare for aspirering

hydrokarboner, C11-C14, n-/ iso-/ syklo-alkaner, < 2% aromater	ASPIRASJONSFARE - Kategori 1
hydrokarboner, C10-C13, n-/ iso-/ syklo-alkaner, < 2% aromater	ASPIRASJONSFARE - Kategori 1
nafta (petroleum), hydrogenbehandlet tung	ASPIRASJONSFARE - Kategori 1
hydrokarboner, C14-C18, n-/ iso-/ syklo-alkaner, < 2% aromater	ASPIRASJONSFARE - Kategori 1

Det kan forekomme både forsinkede og øyeblikkelige effekter, og også kroniske effekter på grunn av kort- og langtidseksponering

Korttidseksponering

Potensielle, øyeblikkelige effekter : Ikke kjent.

Potensielle, forsinkede effekter : Ikke kjent.

Langvarig eksponering

Potensielle, øyeblikkelige effekter : Ikke kjent.

Potensielle, forsinkede effekter : Ikke kjent.

Potensielle kroniske helseeffekter

Ikke kjent.

Konklusjon/oppsummering : Basert på tilgjengelige data er ikke klassifiseringskriteriene oppfylt.

Generelt : Forlenget eller gjentatt kontakt kan overvinne huden og medføre irritasjon, sprekker og/eller dermatitt. Så snart en person er sensitivisert, kan det deretter oppstå en alvorlig allergisk reaksjon når personen eksponeres for svært små nivåer.

Kreftfremkallende egenskap : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Mutasjonsfremmende karakter : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Fosterskadelige egenskaper : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Effekter på utvikling : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Fruktbarhetseffekter : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet : Ikke kjent.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1 Toksisitet

Det finnes ingen tilgjengelige data om selve blandingen.
Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag.

Blandingene er blitt vurdert ved summeringsmetoden i CLP-forordning (EF) nr. 1272/2008, og er deretter klassifisert for miljøskadelige egenskaper. Se avsnitt 2 og 3 for detaljer.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

Navn på produkt/ bestanddel	Resultat	Arter	Eksponering
hydrokarboner, C11-C14, n- / iso-/ syklo-alkaner, < 2% aromater	Akutt EC10 >1000 mg/l	Dafnie spes.	48 timer
	Akutt IC10 >1000 mg/l	Alge - Pseudokirchneriella subcapitata	72 timer
hydrokarboner, C10-C13, n- / iso-/ syklo-alkaner, < 2% aromater	Akutt LC50 2200 µg/l Ferskvann Akutt LOAEL >1000 mg/l Akutt EC50 >1000 mg/l	Fisk - Lepomis macrochirus Fisk Dafnie spes.	4 dager 96 timer 4 timer
	Akutt IC50 >1000 mg/l Akutt LC50 >1000 mg/l Akutt EC50 1,68 mg/l	Alge Fisk Planter som lever i vann - Desmodesmus subspicatus	4 timer 4 timer 72 timer
Bis (1,2,2,6,6-pentametyl- 4-piperidyl) sebakat	Akutt EC50 >100 mg/l Akutt EC50 20 mg/l Akutt LC50 0,97 mg/l Akutt LC50 7,9 mg/l Kronisk NOEC 1 mg/l Akutt EC50 1,68 mg/l	Bakterier Dafnie spes. Fisk Fisk Dafnie spes. Planter som lever i vann - Desmodesmus subspicatus	3 timer 24 timer 96 timer 96 timer 21 dager 72 timer
	Akutt EC50 >100 mg/l Akutt EC50 20 mg/l Akutt LC50 0,97 mg/l Akutt LC50 7,9 mg/l Kronisk NOEC 1 mg/l	Bakterier Dafnie spes. Fisk Fisk Dafnie spes.	3 timer 24 timer 96 timer 96 timer 21 dager

Konklusjon/oppsummering : Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Navn på produkt/ bestanddel	Test	Resultat	Dose	Inoculum
hydrokarboner, C11-C14, n- / iso-/ syklo-alkaner, < 2% aromater	-	69 % - Lett - 28 dager	-	-
Bis (1,2,2,6,6-pentametyl- 4-piperidyl) sebakat	OECD 301F	38 % - Ikke lett - 28 dager	-	-
metyl 1,2,2,6,6-pentametyl- 4-piperidylsebacat	OECD 301F	38 % - Ikke lett - 28 dager	-	-

Konklusjon/oppsummering : Basert på tilgjengelige data er ikke klassifiseringskriteriene oppfylt. Dette produktet er ikke testet med henblikk på biologisk nedbrytning.

Navn på produkt/ bestanddel	Halveringstid i vann	Fotolyse	Biologisk nedbrytbarhet
hydrokarboner, C11-C14, n- / iso-/ syklo-alkaner, < 2% aromater	-	-	Lett
hydrokarboner, C10-C13, n- / iso-/ syklo-alkaner, < 2% aromater	Ferskvann <28 dager, 5 til 25°C	80%; < 28 dag(er)	Lett
Bis (1,2,2,6,6-pentametyl- 4-piperidyl) sebakat	-	-	Ikke lett
metyl 1,2,2,6,6-pentametyl- 4-piperidylsebacat	-	-	Ikke lett

12.3 Bioakkumuleringspotensial

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

Navn på produkt/ bestanddel	LogP _{ow}	BKF	Potensial
hydrokarboner, C11-C14, n- / iso-/ syklo-alkaner, < 2%	3.5 til 4.7	130 til 150	lav
aromater nafta (petroleum), hydrogenbehandlet tung	-	10 til 2500	høy
Bis (1,2,2,6,6-pentametyl- 4-piperidyl) sebakat	2.4 til 2.8	-	lav
metyl 1,2,2,6,6-pentametyl- 4-piperidylsebacat	2.4 til 2.8	-	lav
2-ethylhexanoic acid, zirconium salt	-	2,96	lav

12.4 Jordmobilitet

Fordelingskoeffisient for jord/vann (K_{oc}) : Ikke kjent.

Mobilitet : Flyktig.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurderinger

Denne blandingen inneholder ikke stoffer som er vurdert å være en PBT eller en vPvB.

12.6 Andre skadevirkninger : Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.

AVSNITT 13: Instruksjoner ved disponering

Informasjonen i dette avsnittet inneholder generelle råd og veiledning.

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder**Produkt**

Metoder for avhending : Unngå at det produseres avfall, eller reduser avfallsmengden til et minimum i den grad det er mulig. Deponering av dette produktet, oppløsninger og alle biprodukter skal til enhver tid skje i samsvar med lovfestede krav til miljøvern og avfallsdeponering og alle regionale bestemmelser fra lokale myndigheter. Overskytende materialer og ikke gjenvinnbare produkter må deponeres via et firma/underleverandør som er registrert for behandling av spesialavfall. Avfall må ikke deponeres ubehandlet til avløp unntatt når det er fullstendig i samsvar med alle krav fra myndigheter med jurisdiksjon.

Farlig avfall : Ja.

Fjerning av kjemikalieavfall : Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag. Avhending i henhold til alle relevante føderale, delstatsbaserte og lokale regler. Hvis dette produktet blandes med annet avfall, kan det hende at den originale avfallsproduktkoden ikke lenger gjelder, og den korrekte koden må tildeles. Kontakt lokale avfallsmyndigheter for ytterligere informasjon.

Den europeiske avfallslisten (EAL)

Klassifiseringen av dette produktet i Europeisk Avfalls Katalog er:

Avfallskode	Avfallsbetegnelse
13 08 99*	avfall som ikke er spesifisert andre steder

Emballasje

Metoder for avhending : Unngå at det produseres avfall, eller reduser avfallsmengden til et minimum i den grad det er mulig. Avfallsemballasjen bør resirkuleres. Forbrenning eller avhending på søppelplass bør vurderes hvis det ikke er mulig med resirkulering.

AVSNITT 13: Instruksjer ved disponering

- Fjerning av kjemikalieavfall** : Innhent råd fra relevante avfallsmyndigheter ved hjelp av informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet, når det gjelder klassifisering av tomme beholdere. Tomme beholdere må kastes eller gjenvinnes. Kast beholdere som er forurenset av produktet i henhold til lokale eller nasjonale lovbestemmelser.
- Spesielle forholdsregler** : Produktet og emballasjen skal uskadeliggjøres på en sikker måte. Vær forsiktig ved håndtering av tomme beholdere som ikke er rengjort eller skylt ut. Tomemballasje eller tomme poser kan inneholde noe produktrester. Unngå spredning av utslipp av materialet, avrenning og kontakt med jord, vassdrag, avløp og kloakk.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

	ADR/RID	ADN	IMDG	IATA
14.1 FN-nummer	Ikke regulert.	Ikke regulert.	Ikke regulert.	Ikke regulert.
14.2 Korrekt transportnavn, UN	-	-	-	-
14.3 Transportfareklasse (r)	-	-	-	-
14.4 Emballasjegruppe	-	-	-	-
14.5 Skadevirkninger i miljøet	Nei.	Nei.	Nei.	Nei.
Tilleggsopplysninger	-	-	-	-

- 14.6 Spesielle forholdsregler for brukeren** : **Transport innenfor brukerens anlegg:** produktet skal alltid transporteres i lukkede beholdere som står oppreist. Det må sikres at personer som transporterer produktet har fått opplæring i hva som skal gjøres ved uhell eller utslipp.

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger**15.1 Sikkerhets-, helse- og miljøforskrifter eller lovverk som er spesifikke for stoffet eller blandingen**
EU-forskrift (EU) nr. 1907/2006 (REACH)**Tillegg XIV - Liste over stoffer som krever autorisasjon****Tillegg XIV**

Ingen av bestanddelene er opplistet.

Stoffer som gir stor grunn til bekymring

Ingen av bestanddelene er opplistet.

Tillegg XVII – Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer, blandinger og artikler : Ikke anvendelig.

Andre EU regler

VOC for bruksklart produkt : Ikke anvendelig.

Stoffliste for Europa : Alle bestanddelene er listet opp eller mottatt dispensasjon for.

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger**Kjemikalier på svarteliste :
(76/464/EØF)**

Navn på produkt/ bestanddel	Kreftfremkallende effekter	Arvestoffskadelige effekter	Effekter på utvikling	Fruktbarhetseffekter
2-ethylhexanoic acid, zirconium salt	-	-	Repr. 2, H361d (Ufødt barn)	Repr. 2, H361f (Fruktbarhet)

Ozon-nedbrytende stoffer (1005/2009/EU)

Ikke listeført.

Forhåndssamtykke (PIC) (649/2012 / EU)

Ikke listeført.

Seveso Direktivet

Dette produktet kontrolleres ikke under Seveso-direktivet.

Nasjonale forskrifter

Industrielt bruk : Informasjonen i dette HMS databladet utgjør ikke brukerens egenvurdering av risiko på arbeidsplassen, som krevd i helse- og miljølovgivningen. Påbudene i Arbeidsmiljøloven gjelder ved bruk av dette produktet på arbeidsplassen.

Avfallsnummer : 7021

Referanser : I samsvar med forskriften (EC) nr. 1907/2006 (REACH), vedlegg II, som endret av forskriften (EU) nr. 2015/830

Internasjonale bestemmelser**Konvensjon om kjemiske våpen, stoffliste over kjemikalier i Schedule I, II og III**

Ikke listeført.

Montreal protokolen (Annexene A, B, C, E)

Ikke listeført.

Stockholms konvensjonen om persistente organiske forurensere

Ikke listeført.

Rotterdamkonvensjonen om samtykke ved forutgående informasjon (PIC)

Ikke listeført.

UNECE Aarhus Protokoll for POP-er og tungmetaller

Ikke listeført.

CN-kode : 3805 90 90

Internasjonale lister**Nasjonale liste**

- Australia** : Minst én av bestanddelene er ikke listet opp.
Canada : Minst én av bestanddelene er ikke listet opp.
Kina : Minst én av bestanddelene er ikke listet opp.
Japan : **Stoffliste for Japan (ENCS)**: Minst én av bestanddelene er ikke listet opp.
Stoffliste for Japan (ISHL): Minst én av bestanddelene er ikke listet opp.
Malaysia : Ikke bestemt
New Zealand : Minst én av bestanddelene er ikke listet opp.
Filippinene : Minst én av bestanddelene er ikke listet opp.
Den Koreanske Republikk : Minst én av bestanddelene er ikke listet opp.
Taiwan : Minst én av bestanddelene er ikke listet opp.
Tyrkia : Ikke bestemt.
USA : Minst én av bestanddelene er ikke listet opp.

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger

- Thailand** : Ikke bestemt.
Vietnam : Ikke bestemt.

15.2 Kjemisk sikkerhetsvurdering : Det er ikke utført kjemisk sikkerhetsvurdering.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Angir informasjon som er endret fra tidligere versjon.

- Forkortelser og akronymer** :
- ATE = Akutt toksisitets estimat
 - CLP = Klassifisering, merking og innpakning
 - DMEL = Oppnådd minimalt effekt nivå
 - DNEL = Oppnådd ingen effekt nivå
 - EUH statement = CLP-spesifikk fareerklæring
 - PBT = Persistent, Bioakkumulerbar og Giftig
 - PNEC = Forutsatt ingen effekt konsentrasjon
 - RRN = REACH registrerings nummer
 - vPvB = Meget persistente og meget bioakkumulerende

Fremgangsmåte for avledning av klassifisering etter forskriften (EC) nr. 1272/2008 [CLP/GHS]

Klassifisering	Justering
Skin Sens. 1, H317 Aquatic Chronic 3, H412	Ekspertvurdering Ekspertvurdering

Fullstendig tekst for H-setninger som det refereres til i del 2 og 3

Fullstendig tekst for forkortede H-setninger :	H304 H317 H361fd H400 H410 H412	Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene. Kan utløse en allergisk hudreaksjon. Mistenkes for å kunne skade forplantningsevnen. Mistenkes for å kunne gi fosterskader. Meget giftig for liv i vann. Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann. Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Fullstendig tekst for klassifiseringer [CLP/GHS] :	Aquatic Acute 1, H400 Aquatic Chronic 1, H410 Aquatic Chronic 3, H412 Asp. Tox. 1, H304 EUH066 Repr. 2, H361fd Skin Sens. 1, H317 Skin Sens. 1A, H317	FARE I VANNMILJØ (AKUTT) - Kategori 1 FARE I VANNMILJØ (LANGVARIG) - Kategori 1 FARE I VANNMILJØ (LANGVARIG) - Kategori 3 ASPIRASJONSFARE - Kategori 1 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud. GIFTIG VED REPRODUKSJON (Fruktbarhet og Ufødt barn) - Kategori 2 OVERØMFINTLIGHET PÅ HUDEN - Kategori 1 OVERØMFINTLIGHET PÅ HUDEN - Kategori 1A

- Utskriftsdato** : 13/08/2019
Utgitt dato/ Revisjonsdato : 12/08/2019
Dato for forrige utgave : Ingen tidligere validering
Versjon : 4

Merknad til leseren

Informasjonen gitt i dette sikkerhetsdatablad er basert på nåværende kunnskapsnivå og på gjeldende lover. Informasjonen gitt i dette Sikkerhetsdatablad er ment som en beskrivelse av de sikkerhetstiltak som er nødvendig for vårt produkt: det er ikke ment som en garanti for produktets egenskaper. Dette produktet må ikke brukes til annet formål enn det som er spesielt anbefalt i avsnitt 1 i dette sikkerhetsdatablad uten først å ha innhentet skriftlig bekreftelse fra oss om produktets anvendbarhet. Det er alltid brukerens ansvar å gjøre alle nødvendige tiltak for å oppfylle krav i lokale regler og lover. Informasjonen i dette HMS databladet utgjør ikke brukerens egen vurdering av arbeidsplassen, som krevd i helse-og sikkerhetslovgivningen.